

Obowiązki dla posiadaczy drobiu

Ustawa z dnia 4 listopada 2022 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt w całości zastępuje ustawę z dnia 2 kwietnia 2004 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt.

Wprowadzenie nowej ustawy podyktowane jest dostosowaniem polskiego porządku prawnego do nowych przepisów Unii Europejskiej w tym zapewnienie jednolitego funkcjonowania systemu identyfikacji i rejestracji zwierząt jako istotnego ogniwa zwalczania chorób zakaźnych zwierząt.

Dotychczasowy rejestr zwierząt gospodarskich oznakowanych i siedzib stad, prowadzony przez ARiMR, zawierający informacje dotyczące bydła, owiec, kóz i świń, zostanie przekształcony w komputerową bazę danych, która zostanie poszerzona o informacje dotyczące nowych gatunków zwierząt: **koniowatych, wielbłądowatych, jeleniowatych oraz zakładów drobiu.**

Każdy posiadacz zwierząt, o których mowa w ww. ustawie musi posiadać numer identyfikacyjny, tzw. numer producenta, nadawany zgodnie z ustawą z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, co wiąże się ze złożeniem do Agencji wniosku o nadanie numeru. Następnie musi zgłosić działalność oraz zwierzęta utrzymywane w działalności.

***Zakłady drobiu** - zakłady utrzymujące drób i ptaki żyjące w niewoli, tj. kura, kaczka, kaczka piżmowa, gęś, gęś garbonosa, indyk, przepiórka japońska, perlica, struś, w tym **wylęgarnia**, w której zbiera się i przechowuje jaja oraz prowadzi się ich inkubację i wylęg w celu dostarczenia:*

a) jaj wylęgowych;

b) piskląt jednodniowych należących do drobiu lub piskląt innych gatunków;

Powyższa definicja „zakładu drobiu” dotyczy również drobiu utrzymywanego w małych gospodarstwach.

W związku z nową ustawą o identyfikacji i rejestracji zwierząt, powstała konieczność rozszerzenia komputerowej bazy danych prowadzonej przez ARiMR o nowe typy działalności oraz ich rodzaje.

Typy działalności oraz ich rodzaje możliwe do zgłoszenia (podlegające zgłoszeniu) to:

1. **siedziba stada** to miejsce, w którym:
  - prowadzi się chów, hodowlę lub wypas zwierząt,
  - prowadzi się miejsce gromadzenia zwierząt,
  - organizuje się targi, wystawy, pokazy lub konkursy zwierząt,
  - prowadzi się cyrk objazdowy,
  - prowadzi się grupę tresowanych zwierząt,
  - prowadzi się obrót zwierzętami, pośrednictwo w tym obrocie lub skup zwierząt,
  - dokonuje się uboju zwierząt pochodzących z innych siedzib stada w celu produkcji mięsa na użytek własny,
2. **rzeźnia,**
3. **zakład drobiu,**
  - zakład hodowli zarodowej
  - zakład reprodukcyjny
  - zakład hodowli kur niosek
  - zakład wylęgu drobiu

- zakład odchowu drobiu
- zakład hodowli drobiu rzeźnego
- chów przydomowy
- inne

4. zakład przetwórczy / spalarnia

Dla każdego rodzaju działalności będzie nadawany odrębny numer.

Każdy rodzaj działalności dla typu „Zakład drobiu” musi posiadać numer zatwierdzenia wydawany przez Powiatowego Lekarza Weterynarii.

Bez tego numeru niemożliwe będzie zarejestrowanie zakładu drobiu w aplikacji IRZplus. Zatem, przed złożeniem Zgłoszenia działalności dla zakładu drobiu w BP ARiMR należy uzyskać od Powiatowego Lekarza Weterynarii w/w numer.

Natomiast podmioty, będące pod nadzorem Inspekcji Weterynaryjnej muszą posiadać nadany Weterynaryjny Numer Identyfikacyjny (WNI). Numer ten nadaje Inspekcja Weterynaryjna i o jego przyznaniu należy zwrócić się do Powiatowego Lekarza Weterynarii. Numer WNI należy podać przy zgłaszaniu w ARiMR miejsca przebywania zwierząt.

Działalność, której został nadany WNI należy rejestrować w terminie 14 dni od dnia wydania decyzji nadającej WNI.

Dokument, którym zakłady drobiu będą rejestrować działalność to Zgłoszenie działalności udostępnione w aplikacji IRZplus.

Ważne!

Zgodnie z przepisami ustawy o identyfikacji i rejestracji zwierząt (art. 74) zakłady drobiu mogą zgłosić działalność tylko w formie elektronicznej, korzystając z aplikacji IRZplus – nie ma możliwości złożenia wniosku w formie papierowej.

W celu pomocy przy rejestracji działalności można korzystać z Ośrodków Doradztwa Rolniczego oraz Biur Powiatowych ARiMR.

Podmiot prowadzący zakład drobiu w terminie **3 miesięcy** od dnia wejścia w życie ustawy o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt musi posiadać:

- numer identyfikacyjny producenta,
- numer zatwierdzenia/WNI wydany przez Powiatowego Lekarza Weterynarii,
- numer zakładu drobiu (numer działalności) nadawany przez ARiMR oraz
- zgłosić do komputerowej bazy danych liczbę ptaków lub jaj wylęgowych odpowiednio utrzymywanych lub przetrzymywanych w zakładzie drobiu według stanu na dzień nadania numeru działalności.

Zgodnie z art. 44 ustawy o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt na Podmiocie prowadzącym zakład drobiu ciąży obowiązek zgłaszania zdarzeń do komputerowej bazy danych dotyczących:

1. zwiększenia lub zmniejszenia liczby ptaków i jaj wylęgowych w zakładzie drobiu,
2. zabicia ptaków z nakazu powiatowego lekarza weterynarii w zakładzie drobiu – z podaniem liczby ptaków i jaj wylęgowych, których przybyło lub ubyło w zakładzie drobiu, oraz miejsca pochodzenia lub przeznaczenia ptaków lub jaj wylęgowych w terminie 7 dni od dnia wystąpienia tych zdarzeń.

3. padnięcia lub śmierci ptaków w innych okolicznościach niż zabicie z nakazu powiatowego lekarza weterynarii z podaniem łącznej liczby sztuk ptaków, które ubyło z tych przyczyn w zakładzie drobiu w okresie tygodnia.

Natomiast *Rozporządzenie MRiRW z dnia 23 grudnia 2022 w sprawie wymagań dla zakładu drobiu, po spełnieniu których podmiot prowadzący zakład drobiu ma obowiązek dokonywania zgłoszeń do komputerowej bazy danych Dz.U. 2023 poz. 2829* określa jakie wymagania muszą być spełnione przez podmiot prowadzący zakład drobiu w odniesieniu do obowiązku dokonywania zgłoszeń zdarzeń do komputerowej bazy danych.

Zgodnie z ww. rozporządzeniem obowiązek zgłaszania zdarzeń do komputerowej bazy danych ciąży na Podmiotach prowadzących zakład drobiu w których:

1. utrzymywane jest nie mniej niż:
  - a) **350 ptaków** z gatunku kura utrzymywanych jako kury nioski lub **500 ptaków** z gatunku kura utrzymywanych jako brojlery kurze,
  - b) **100 ptaków** z gatunku kaczka lub kaczka piżmowa,
  - c) **100 ptaków** z gatunku gęś lub gęś garbonosa,
  - d) **100 ptaków** z gatunku indyk,
  - e) **350 ptaków** z gatunku przepiórka japońska,
  - f) **100 ptaków** z gatunku perlica,
  - g) **2 ptaków** z gatunku struś.
2. przetrzymywane jest nie mniej niż:
  - a) **500 jaj** ptaków z gatunków kura, kaczka, kaczka piżmowa, gęś, gęś garbonosa, indyk, przepiórka japońska, perlica
  - b) **10 jaj** ptaków z gatunku struś.

Ważne!

*W przypadku podmiotu prowadzącego zakład drobiu, ubiegającego się o przyznanie pomocy finansowej ze środków Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji lub Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, której przyznanie jest uzależnione od posiadania ptaków z gatunku: kura (nioska, brojler), kaczka, kaczka piżmowa, gęś, gęś garbonosa, indyk, przepiórka japońska, perlica, struś, podmiot ten **ma obowiązek dokonywania zgłoszeń zwiększenia lub zmniejszenia liczby ptaków w zakładzie drobiu, zabicia z nakazu PLW oraz padnięcia lub śmierci w innych okolicznościach niezależnie od liczby utrzymywanych ptaków w/w gatunków.***

W przypadku gdy Podmiot prowadzi:

1. **rzeźnię** – zgłasza do komputerowej bazy danych ubój ptaków z podaniem co najmniej liczby ptaków poddanych ubojowi oraz numeru zakładu drobiu, z którego pochodziły te ptaki;
2. **zakład przetwórczy lub spalarnię** – zgłasza do komputerowej bazy danych unieszkodliwienie zwłok ptaków lub jaj wylęgowych z podaniem co najmniej liczby zwłok ptaków lub jaj wylęgowych poddanych unieszkodliwieniu oraz numeru zakładu drobiu, z którego pochodziły te zwłoki lub te jaja.

Podsumowanie:

1. Każdy Podmiot utrzymujący drób/jaja wylęgowe musi zgłosić ten fakt do komputerowej bazy danych, nawet małe przydomowe gospodarstwa, podając skalę produkcji.

2. Obowiązek dokonywania zgłoszeń zdarzeń dla drobiu/jaj wylęgowych ciąży tylko na podmiotach utrzymujących określone w rozporządzeniu liczby ptaków/jaj wylęgowych.
3. Podmioty, które będą ubiegały się o przyznanie pomocy ze środków UE mają obowiązek dokonywania zgłoszeń zdarzeń dla wszystkich ptaków niezależnie od ich liczby.